

MEDI AMBIENT

Un estudi de l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic assenyala que el 63% de les estacions d'esquí d'aquesta serralada serà inviable si no s'aporta neu artificial en un escenari d'augment de 2 °C de la temperatura. Està en perill el futur d'una activitat que manté milers d'ocupacions?

TÉ FUTUR

EL TURISME DE NEU?

MALGRAT LA BONA TEMPORADA D'ENGUANY, ELS EXPERTS ALERTEN QUE L'AUGMENT DE LA TEMPERATURA PER L'ESCALFAMENT GLOBAL PASSARÀ FACTURA A LES ESTACIONS D'ESQUÍ A ESPANYA ELS PRÓXIMS ANYS

FRANCISCO JOSÉ BENITO

El turisme de neu és un sector econòmic de gran rellevància a les zones d'alta muntanya del Pirineu i de la resta d'Espanya, per exemple a Sierra Nevada, i també un dels més vulnerables al canvi climàtic. El projecte de recerca NIVOPYR és una iniciativa internacional de la Comunitat de Treball dels Pirineus dirigida a avaluar la influència del canvi climàtic en l'evolució del turisme de neu, i més específicament l'esquí alpí, als Pirineus. La disminució de les nevades és un fet que s'ha incrementat des del 1990 a causa de l'escalfament global; per això, la preocupació.

En el període 2005-2012, per exemple, les estacions espanyoles d'esquí van tenir una facturació de 103 milions d'euros de mitjana. El conjunt de les estacions disposen de 190.095 places hoteleres, per la qual cosa el turisme d'esquí és essencial per a les zones rurals i perifèriques d'amples regions muntanyenques, així com per al seu benestar sociocultural i econòmic.

Però les àrees de muntanya han estat identificades com a regions especialment vulnerables a l'efecte del canvi climàtic. De fet, ja ha tancat una estació amb una gran tradició a Espanya: la del port de Navacerrada, que serà transformada en instal·lacions de tipus ambiental i on es desmantellaran les infraestructures d'esquí.

La raó, segons el Ministeri (propietari del terreny) és la progressiva pèrdua de neu per l'escalfament global i altres impactes generats per l'aflluència massiva de

turistes.

Un informe de l'Observatori Pirinenc de Canvi Climàtic sobre l'escalfament dels Pirineus va mostrar recentment com a la part central, la situada a 1.800 metres d'altitud, podria perdre el 50% del mantell de neu el 2050.

Però en zones més baixes, la situació podria ser encara més dramàtica, amb una reducció del 78% per sota de 1.500 metres durant l'últim quart de segle. I és que als Pirineus la temperatura mitjana ja ha augmentat 1,2 graus en 50 anys, un 30% més que en la resta de sistemes muntanyencs europeus.

L'Agència Estatal de Meteorologia preveu, per exemple, per a Aragó un augment del valor mitjà de la temperatura màxima al llarg de tot l'any d'entre 4° i 6 °C, i d'entre 2° i 4 °C a l'hivern. La conclusió ens portaria a un augment del valor mitjà de la temperatura mínima al llarg de tot el període anual d'entre 3° i 5 °C, i d'entre 1° i 3 °C en el període hivernal, tot això en un supòsit intermedi del nivell d'emissions.

Això, pel que fa a les màximes i les mínimes, perquè les temperatures mitjanes, segons aquests informes, pujarien entre 2° i 5° centígrads.

Molt notable a partir del 2050

Aquestes pujades ja s'estan notant perquè els registres demostren un augment sostingut de la temperatura des de fa dècades, però començaran a ser acusades a partir del 2050, de manera que, per a aquest moment, l'increment es preveu de dos graus centígrads en el cas de les temperatures mitjanes màximes hivernals i entre 1° i 2° centígrads per a les temperatures mitjanes mínimes hivernals.

Pel que fa a Sierra Nevada, també farà més calor, perquè, d'una banda, la temperatura mitjana anual augmentarà, i de l'altra, la zona afrontará episodis d'onades de calor més freqüents. Les precipitacions es faran més escasses i, com a conseqüència, la temporada d'esquí es veurà reduïda. «La

disminució de les precipitacions en forma de neu i la contracció espacial del gruix del mantell de neu, a causa de l'augment de les temperatures, generaran un descens dels ingressos per al turisme d'esquí i altres activitats d'hivern a l'entorn de Sierra Nevada».

Així ho recull un estudi del Pla Andalús d'Acció pel Clima, la vigència del qual es preveu fins al 2030. El document estableix el panorama al qual s'enfronta, per exemple, la província de Granada si es manté la tendència observada els últims anys. Com ja és conegut, un dels enclavaments que es veurà més afectat -i que de fet serveix com a element referencial, de laboratori del canvi climàtic- és Sierra Nevada.

L'annex publicat per la Junta va al terreny del pràctic i estableix que aquest escenari previst suposarà un descens d'ingressos per turisme d'esquí i activitats alpines. «Davant la reducció del període de neu, es preveuen modificacions dels patrons turístics, i amb això moviments de població tant de turistes com de gestors i persones treballadores». Aquest punt es refereix específicament a Sierra Nevada, encara que no l'anomeni, atès que és l'única estació d'esquí d'Andalusia.

Aquesta situació comportarà una pèrdua de neu en les estacions espanyoles, com passa en general a Europa. En diversos països ja estan reorientant l'activitat de les estacions d'esquí cap a altres activitats: excursionisme, muntanya, educació ambiental...

Una alternativa per combatre aquesta pèrdua de neu és la instal·lació de canons de neu artificial. L'informe de l'Observatori Pirinenc assenyala que, amb una pujada de les temperatures de 2 °C, el 63% de les estacions d'esquí seran inviables sense neu artificial. De fet, ja avui moltes estacions espanyoles en depenen per salvar la situació. Però l'enorme tall energètic d'aquest sistema el fa, segons els experts, altament insostenible.

El panorama no pot ser més incert.

